

Budget 2025

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Styrning och ledning.....	5
2.1	Regelstyrning.....	5
2.2	Mål och resultatstyrning	5
2.3	Ekonomistyrning	5
3	Förutsättningar.....	7
3.1	Utgångspunkter	7
3.2	Viktiga utvecklingsområden	8
3.2.1	Likvärdig förskola	8
3.2.2	Höja kompetensen	9
3.2.3	Arbetsmiljö	10
3.2.4	Förbättra chefers förutsättningar	11
3.2.5	Anpassning utifrån befolkningsminskning	11
3.2.6	Uppföljning	12
3.2.7	Nyckeltal	12
4	Mål.....	16
4.1	Inledning.....	16
4.2	Kommunfullmäktiges mål.....	16
4.2.1	Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.	16
4.2.2	Segregationen i Göteborg ska brytas.	16
4.2.3	Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.	17
4.2.4	Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.....	17
4.2.5	Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.....	18
4.2.6	Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.	18
4.2.7	Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.	18
5	Uppdrag	20
5.1	Inledning.....	20
5.2	Uppdrag från kommunfullmäktige	20
5.3	Uppdrag från nämnden.....	21
6	Resursfördelning.....	22

6.1	Steg för steg - fördelning av resurser	22
6.2	Tilldelad ekonomisk ram från kommunfullmäktige.....	23
6.3	Förutsättningar budget 2025	23
6.3.1	Fördelning statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan	24
6.3.2	Indexuppräknning avgifter	24
6.4	Fördelning av resurser 2025	24
6.4.1	Centrala avsättningar	26
6.4.2	Förebyggande och ej lagstadgad verksamhet	26
6.4.3	Ersättning för interkommunal placering, fristående verksamhet och särskilt stöd	26
6.4.4	Ram att fördela i barnpeng	27
6.4.5	Barnpeng	27
6.4.6	Fristående verksamhet.....	27
6.4.7	Kommunal verksamhet.....	28
6.5	Ekonomisk och organisatorisk påverkan.....	29

1 Inledning

Göteborgs Stads budget som kommunfullmäktige beslutat om är det övergripande styrdokumentet för stadens utveckling.

Förskolenämndens budget utgår från Göteborg Stads budget och nämndens genomförandeplan. Genomförandeplanen är ett politiskt styrdokument som beskriver inriktningen för nämndens arbete, utifrån kommunfullmäktiges budget.

I nämndens budget beskrivs verksamhetens förutsättningar och viktigaste utvecklingsområden, hur nämnden ska bidra till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges mål, vilka uppdrag som fördelats till nämnden och fördelningen av ekonomiska resurser inom nämndens ansvarsområde.

Budgeten lyfter fram de mål, uppdrag och utvecklingsområden som är särskilt prioriterade. Övrigt ska utföras som tidigare, enligt gällande lagstiftning och övriga styrdokument. Lagstiftning och ekonomiska ramar står över mål, riktlinjer, planer, program och policys, som ska ses som stödjande dokument.

2 Styrning och ledning

2.1 Regelstyrning

Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Förskolenämnden är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom förskola och pedagogisk omsorg enligt skollagen och skolförordningen samt övrig lagstiftning inom utbildningsområdet. Nämnden ansvarar också för öppen förskola, omsorg på obekvämt arbetstid samt verkställighet av grundskolenämndens gynnande beslut avseende pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid som erbjuds i stället för fritidshem.

2.2 Mål och resultatstyrning

Göteborgs Stads budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för nämnder och bolagsstyrelser. Budgeten anger kommunfullmäktiges mål och inriktningar samt ekonomiska ramar för verksamheten. Planer, program, riktlinjer, uppdrag, inriktningar och andra styrdokument som kommunfullmäktige, nämnder och bolagsstyrelser har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten.

De mål som är satta i kommunfullmäktiges budget sträcker sig över hela mandatperioden om inget annat anges och ska följas upp kontinuerligt för ökad måluppfyllelse. Kommunfullmäktige förändrade målstyrningen inför 2024. Tidigare riktade kommunfullmäktige mål direkt till specifika nämnder och bolagsstyrelser. Från 2024 riktas kommunfullmäktiges mål till samtliga nämnder och styrelser. Förändringen genomfördes för att tydliggöra samt förenkla uppföljningen och på så vis få en förbättrad måluppfyllelse. Målen som är satta i Göteborg Stads budget förhåller sig till regionala, nationella samt globala mål där FN:s hållbarhetsmål utgör ramen.

Uppdragen från kommunfullmäktiges budget ska genomföras under ett år om inget annat anges, men fortsätter att gälla till dess att de har genomförts och avslutats. Kommunfullmäktiges budgetuppdrag är överordnade andra uppdrag som tillkommer genom initiativ i nämnder och bolagsstyrelser. Nämnder och bolagsstyrelser ska prioritera kommunfullmäktiges budgetuppdrag och planera sin verksamhet så att uppdragen kan genomföras.

Det är nämndens ansvar att göra verklighet av kommunfullmäktiges styrning. Vid beslut om genomförandeplan och budget säkerställs hur nämnden kommer omhänderta tilldelade mål och uppdrag.

Budget samt genomförandeplan följs upp under året vid delårs- samt årsrapport för att ge nämnden den styrintegration som krävs för att kunna utveckla förskoleverksamheten i Göteborgs Stad.

2.3 Ekonomistyrning

Resursfördelningsmodell

Förskolenämndens resursfördelningsmodell är utformad för att styra mot en mer likvärdig förskola. Det innebär att mer resurser styrs dit behoven är som störst.

Den största delen av förskolenämndens budget fördelas ut som en summa per barn, en så kallad barnpeng. Barnpengen består av ett grundbelopp och ett strukturbelopp.

Grundbeloppet omfattar 95 procent av barnpengen och viktas utifrån barnets ålder och vistelsetid. Fem procent av pengarna består av ett strukturbelopp som fördelas kompensatoriskt för att skillnader i barns förutsättningar och behov ska kunna utjämnas. Beloppet baseras på ett socialt index för varje enskild förskola. Indexet byggs upp av nio olika socioekonomiska bakgrundsvariabler hos alla de barn som finns inskrivna på förskolan. Indexet beställs av Statistiska centralbyrån varje år. Hur strukturbeloppet fördelas per index finns i bilaga 2.

Vid beräkning av nämndens bidrag och barnpeng tillämpas likabehandlingsprincipen som innebär att bidrag till fristående verksamhet beräknas på samma grund som vid fördelning av resurser till kommunens egna motsvarande verksamheter (8 kap. 22 § skollagen).

Regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning

I Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning framgår att nämnd ska besluta om interna regler och riktlinjer för ekonomisk uppföljning och överföring av eget kapital vid årsskiftet. Enligt stadens regler ska nämndens egen styrning också ange befogenhetsfördelningen mellan nämnd och dess förvaltning. Förskolenämnden fastställde riktlinjer för ekonomistyrning enligt stadens regler i samband med beslut om budget 2019 (2018-12-12 § 104 N608-1144/18).

Regler för hantering av över- och underskott för förskoleenheter

Nämnden har också beslutat om regler för hantering av under- och överskott över årsskiftet för förskoleenheter. Efter bokslutsberedningen överförs hela överskottet eller underskottet till enhetens budget som eget kapital, så länge enheten har bedrivit sin verksamhet enligt de mål som har bestämts. Den ekonomiska ramen är dock styrande och överordnad prestations- och verksamhetsmål. En bedömning görs också om nya verksamheter genomförts och om överskottet uppstått genom i huvudsak egna åtgärder inom den organisatoriska enheten. Begränsningsregler tillämpas då det egna kapitalet kan uppgå till maximalt 3 procent av omsättningen på respektive enhet. Om en enhets egna kapital är negativt ska beloppet återbetalas nästkommande budgetår. Om skulden är av betydande storlek kan avbetalningsplan upprättas på maximalt tre år.

Statsbidrag

Statsbidrag är ett sätt att ge statligt ekonomiskt stöd till specifika insatser eller syften. Varje år har förskolenämnden möjlighet att söka ett antal olika statsbidrag specifikt riktade till förskola. Inriktningen och beviljade bidragssummor kan variera från år till år vilket innebär en möjlighet att rikta styrningen samtidigt som det kan vara en osäkerhetsfaktor vid planering av verksamheten.

3 Förutsättningar

3.1 Utgångspunkter

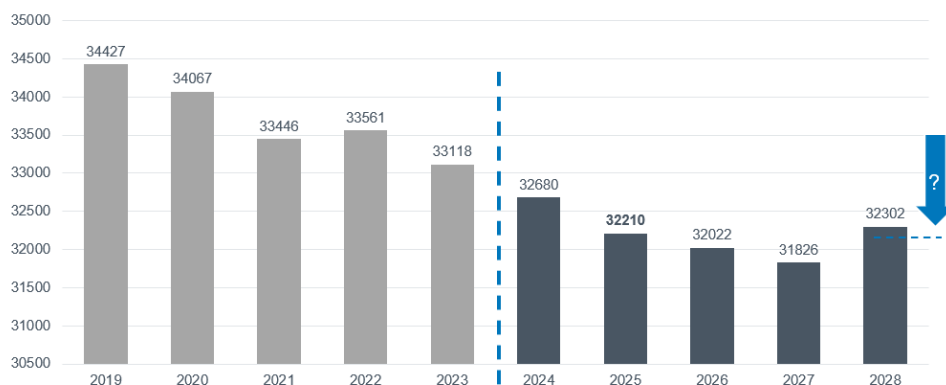
Ekonomiska förutsättningar

Den budget som kommunfullmäktige tilldelat nämnden innebär att verksamheten har goda ekonomiska förutsättningar inför 2025. Verksamheten har därmed möjlighet att genomföra kvalitetshöjande insatser under nästa år. Se vidare beskrivning av ekonomiska förutsättningar under avsnitt *Resursfördelning*.

Befolkningsutveckling

Trots att verksamheten i grunden har goda ekonomiska förutsättningar inför 2025 kommer det ändå att behöva genomföras anpassningar på en del förskolor på grund av den negativa befolkningsutvecklingen.

Antalet barn i befolkningen 1–5 år har minskat de senaste åren och minskningen förväntas fortsätta även kommande år. Befolkningsutvecklingen från 2019 till 2023 samt prognos framåt beskrivs i tabellen nedan.

Diagram 1: Befolkning 1–5 år i december. 2019 till 2023 är baserat på utfall. 2024 till 2028 utgår ifrån stadsledningskontorets senaste prognos från mars 2024.

Enligt Göteborgs Stads senaste befolkningsprognos beräknas antalet barn i befolkningen 1–5 år minska med 470 barn mellan 2024 och 2025. Befolkningen kommer enligt stadens senaste prognos minska fram till 2027 med totalt 854 barn. Enligt stadens prognos gjordes bedömningen att befolkningsutvecklingen skulle vända uppåt från 2028. SCB har sedan dess sänkt sin prognos för antalet födda barn och stadsledningskontoret flaggar därför för att befolkningsutvecklingen troligen fortsätter minska efter 2027.

Befolkningsminskningen är inte jämnt fördelad över staden. Inom vissa områden rör det sig om stora tapp i barnantal, i andra mindre och i vissa områden ökar antalet barn. Behovet av anpassningar kommer därmed skilja sig åt runt om i staden.

3.2 Viktiga utvecklingsområden

I nedanstående avsnitt finns en vidare beskrivning över verksamhetens nuvarande förutsättningar och vilka utvecklingsområden som därmed prioriteras under 2025.

Verksamheten har totalt ringat in fem centrala utvecklingsområden inför nästa år:

- likvärdig förskola
- höja kompetensen
- arbetsmiljö
- förbättra chefers förutsättningar
- anpassning utifrån befolkningsminskning

Till varje utvecklingsområde beskrivs ett antal fokusområden för insatser. Flera av insatserna har sitt ursprung i nämndens arbete med intern styrning och kontroll. Merparten av insatserna utgör också en del av nämndens omhändertagande av kommunfullmäktiges budgetmål som beskrivs i avsnitt 5.

3.2.1 Likvärdig förskola

Att säkerställa en likvärdig förskola utgör en grundläggande del i verksamhetens uppdrag. Med likvärdig förskola avses lika tillgång, lika kvalitet och att förskolan ska vara kompenserande.

Lika tillgång

I dagsläget har inte alla barn lika tillgång till förskola. Andelen barn av befolkningen 1–5 år som går i förskola skiljer sig åt mellan olika områden i Göteborg. I områden där barnen har sämre socioekonomiska förutsättningar är det en lägre andel barn av befolkningen som går i förskoleverksamhet. Det samma gäller för närvaron. Barn i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar har ett lägre närvarosnitt, i relation till sin schemalagda tid.

Vidare har stadsrevisionen konstaterat att nämnden behöver stärka sin interna styrning och kontroll av arbetet med särskilt stöd, för att säkerställa att alla barn i förskolan får det särskilda stöd som de har behov av.

Lika kvalitet

Utifrån rektorernas egen skattnings bedöms kvaliteten i verksamheten överlag som god, men det finns fortfarande enskilda förskolor med sämre kvalitet där insatser krävs.

För att säkerställa en god kvalitet på samtliga förskolor har verksamheten under 2024 påbörjat ett arbete med att utveckla och förtydliga systematiken för planering och uppföljning kopplat till huvudmannauppgiften. Utvecklingsarbetet fortsätter även under 2025.

En avgörande faktor för att kunna uppnå god kvalitet på samtliga förskolor är att personalen har tillräcklig språkkompetens. Det pågår en rad insatser för att säkerställa tillräcklig språkkompetens i verksamheten. Bland annat arbetar verksamheten aktivt med att kartlägga och utveckla den språkliga kompetensen hos pedagoger med svenska som andraspråk. Det pågår också ett arbete med införande av språktest vid nyrekrytering som nämnden fattade beslut om under 2024.

Kompenserande

Nämnden har en kompensatorisk resursfördelningsmodell som tar hänsyn till barns olika socioekonomiska förutsättningar. I nuläget saknas dock styrning och kontroll kopplat till modellen vilket är en förutsättning för att den ska få full effekt. Att modellen inte fått full effekt syns bland annat på måttet antal barn per förskollärare.

Förskollärartätheten är en avgörande faktor i ett kompensatoriskt syfte. På de förskolor där barnen har sämre socioekonomiska förutsättningar bör det utifrån det kompensatoriska uppdraget vara färre barn per förskollärare. I dagsläget har endast 60 procent av de förskolor där barnen har sämst socioekonomiska förutsättningar en högre förskollärartäthet än snittet i staden.

Verksamheten behöver därför i större utsträckning säkerställa lika kvalitet och lika tillgång över staden samt att verksamheten kompenserar för barns olika förutsättningar.

Fokusområden under 2025 kopplat till utvecklingsområdet:

- vidareutveckla arbetet för att få fler barn i förskola och för att öka närvaron.
- säkerställa likvärdig hantering kopplat till barn i behov av särskilt stöd.
- vidareutveckla huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.
- stärka personalens språkkompetens.
- se över resursfördelningsmodellen och ta fram styrning inklusive uppföljning kopplat till det socioekonomiska strukturbeloppet.

3.2.2 Höja kompetensen

Personalens kompetens är en avgörande faktor för att kunna uppnå god kvalitet i verksamheten.

Enligt beskrivningen under utvecklingsområdet Likvärdig förskola (4.2.1) är rektorernas bedömning att det i stort är en god kvalitet i verksamheten. Samtidigt framgår det att det krävs insatser kopplat till personalens språkkompetens för att kunna uppnå god kvalitet på samtliga förskolor i staden. Ett fokusområde är därmed att höja personalens språkliga kompetens.

Vidare möjliggör de ekonomiska förutsättningarna att kompetensen kan höjas överlag i verksamheten.

En annan viktig aspekt är att verksamheten behöver använda den befintliga kompetensen på ett ändamålsenligt sätt. Under 2022 och 2023 pågick en omfattande utvecklingsinsats för att strategisk personalplanering skulle börja tillämpas i större uträkning än tidigare i verksamheten. Utgångspunkterna för strategisk personalplanering handlar om att planeringen ska utgå ifrån barnens behov och att roller och ansvar ska vara tydliga. Utöver att bidra till ett mer ändamålsenligt användande av kompetensen förväntas arbetet med strategisk personalplanering även bidra till bättre arbetsmiljö för medarbetarna och ett mer effektivt nyttjande av resurser. Förvaltningsdirektören beslutade under 2024 att utvecklingsinsatsen skulle övergå till ett genomförande med målsättningen att samtliga rektorer ska arbeta strategiskt med personalplanering. De begränsningar som infördes under våren kring rekrytering och timvikarier medverkade till en ökad implementeringstakt, eftersom det krävde att rektorerna arbetade mer aktivt med sin personalplanering. Arbetet med att ta steg framåt behöver fortsätta under 2025.

Vidare har verksamheten under 2024 påbörjat ett inrättande av bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal. Att använda tillsvidareanställd personal som riktas till ett fåtal förskolor, i stället för timvikarier vid frånvaro förväntas bidra till en högre kvalitet i verksamheten, högre kontinuitet för barnen samt förbättrad arbetsmiljö och sänkt sjukfrånvaro för personalen. Bemanningssenheter kommer också utgöra ett viktigt verktyg för att kunna öka andelen utbildad personal på förskolorna.

Fokusområden under 2025 kopplat till utvecklingsområdet:

- öka andelen förskollärare.
- stärka personalens språkkompetens.
- fortsätta med inrättandet av bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal.
- utöka arbetet med strategisk personalplanering.
- vidareutbilda förskoleassistenter till barnskötare.

3.2.3 Arbetsmiljö

En hållbar arbetsmiljö är viktig ur en rad olika aspekter. Bland annat kopplat till personalens välmående, kontinuitet och kvalitet i verksamheten samt i ett ekonomiskt perspektiv.

I nuläget är sjukfrånvaron i verksamheten hög både i relation till andra verksamheter i staden och till sjukfrånvaro i förskoleverksamhet i andra kommuner. Arbetsmiljö utgör därmed också ett centralt utvecklingsområde för verksamheten under 2025.

Förskoleförvaltningen har under 2024 tagit fram en ny strategi för hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro, som gäller för perioden 2024–2026. Strategin innebär bland annat nya arbetssätt som inkluderar stöd och insatser till arbetsplatser med hög sjukfrånvaro och sämre arbetsmiljö, för att tidigt kunna sätta in och anpassa åtgärder utifrån arbetsplatsens förutsättningar och behov. Implementering av de nya arbetssätten påbörjades 1 december 2024.

Personaltätheten utgör en viktig faktor för en hållbar arbetsmiljö. Under våren 2024 minskade personaltätheten i verksamheten på grund av det effektiviseringsarbete som genomfördes för att möta det ansträngda ekonomiska läget som förvaltningen stod inför. Personaltätheten ökade sedan till viss del under hösten utifrån att nämnden tilldelades en tilläggsbudget och att det blivit färre barn i verksamheten. Nuvarande personaltäthet understiger dock tidigare års nivåer. Baserat på nämndens tilldelning för 2025 finns det utrymme för att höja personaltätheten i verksamheten.

En annan viktig faktor för en hållbar arbetsmiljö är att cheferna har rätt förutsättningar både vad gäller kompetens och arbetsbelastning. Chefernas kompetens är avgörande för att kunna skapa rätt förutsättningar i verksamheten och arbetsmängden är avgörande för att kunna utöva ett nära och hållbart ledarskap. Enligt genomförda undersökningar har det konstaterats att förutsättningarna för cheferna i verksamheten behöver förbättras, se beskrivning i avsnitt 4.2.4.

Fokusområden under 2025 kopplat till utvecklingsområdet:

- införa arbetssätt enligt Förskoleförvaltningens strategi för hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026.
- öka personaltätheten. Antalet barn per heltidsanställd ska minska.
- utveckla chefernas chefs- och ledarskap.
- minska antalet medarbetare per chef.
- utöka arbetet med strategisk personalplanering.
- inrättande av bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal.

3.2.4 Förbättra chefers förutsättningar

Att cheferna har rätt förutsättningar är inte bara viktigt ur ett arbetsmiljöperspektiv utan är också en avgörande faktor för kvaliteten i verksamheten.

Resultat från tidigare undersökningar har visat att cheferna i verksamheten saknar rätt förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag. I samband med medarbetarenkäten 2024 har resultatet för cheferna förbättrats inom samtliga områden. Index kopplat till arbetsbelastning och återhämtning för cheferna i verksamheten ligger dock fortfarande lägre än genomsnittet för cheferna i Göteborgs Stad.

Det finns flera viktiga faktorer som påverkar chefernas förutsättningar; antalet medarbetare, chefernas kompetens och tydlighet gällande chefernas ansvar.

Under 2024 har det påbörjats en rad insatser för att förbättra chefernas förutsättningar. Det arbetet behöver fortsätta under 2025. Bland annat pågår ett arbete med en chefs- och ledarutvecklingsplattform, där cheferna kommer erbjudas kompetensutveckling inom exempelvis arbetsmiljö, ekonomi, samverkan, personalfrågor och ledarskap.

Fokusområden under 2025 kopplat till utvecklingsområdet:

- utveckla chefernas chef- och ledarskap.
- minska antalet medarbetare per chef.

3.2.5 Anpassning utifrån befolkningsminskning

Nämndens ekonomiska tilldelning bygger på antal barn i befolkningen 1–5 år. Färre barn innebär därmed att det behöver genomföras anpassningar i verksamheten. Det handlar i första hand om att se över nyttjandet av lokaler och att anpassa personalorganisationen.

Om verksamheten inte anpassar det befintliga och framtida lokalbeståndet i relation till befolkningsminskningen kommer en större andel av budgeten gå åt till lokalkostnader. Vilket i sin tur innebär ett ökat behov av besparingar i kärnverksamheten.

Under 2024 har verksamheten arbetat med att stärka sin förmåga att kunna möta en minskande befolkning. Bland annat har det tagits fram en process för översyn av planerade nybyggnationer, och nämnden har tagit beslut om vilka planeringsområden som ska tillämpas vid bedömning av framtida lokalbehov.

Vidare har verksamheten arbetat mer aktivt med planering av placeringskapaciteten

på förskolorna, det vill säga hur många förskoleplatser som ska finnas på respektive förskola för att möta efterfrågan och nyttja lokalerna effektivt.

Även inrättandet av bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal bidrar till att stärka verksamhetens förmåga eftersom de kommer att kunna utgöra slussar vid omställningsarbete.

Fokusområden under 2025 kopplat till utvecklingsområdet:

- se över process för avveckling av förskolor
- säkerställa att det sker en strategisk planering av placeringskapacitet.
- utöka arbete med strategisk personalplanering.
- inrättande av bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal.

3.2.6 Uppföljning

Utvecklingsområdena kommer följas upp i samband med delårsrapporterna och årsrapporten. Uppföljningen sker under avsnitt *Verksamhetens utveckling* utifrån ett antal utvalda nyckeltal, se beskrivning i nästa avsnitt.

Utifrån att det finns separata delar inom utvecklingsområdena som hänger samman med kommunfullmäktiges budgetmål och åtgärder utifrån nämndens arbete med intern styrning och kontroll, kommer uppföljning också till viss del ske i andra avsnitt i delårsrapporterna och årsrapporten.

3.2.7 Nyckeltal

Nedan finns en beskrivning över nyckeltalen för respektive utvecklingsområde, inklusive ingångsvärden inför 2025 samt i vilken riktning nyckeltalen önskas utvecklas.

Likvärdig förskola

Nyckeltal 1 - Andel barn i befolkningen 3–5 år i förskoleverksamhet

Område	Andel barn av befolkningen 3-5 år i förskoleverksamhet oktober 2024
Nordost	94,0%
Centrum	98,0%
Sydväst	97,0%
Hisingen	96,2%
Snitt Göteborg	96,3%

För staden som helhet var 96,3 procent av befolkningen 3–5 år inskrivna i förskoleverksamhet per oktober 2024.

I stadsområdena Nordost och Hisingen som i snitt har ett högre index, det vill säga sämre socioekonomiska förutsättningar, är andelen barn som är inskrivna i förskoleverksamhet lägre än i övriga områden.

Målet är att andelen barn av befolkningen 3–5 år som är inskrivna i förskola ska öka, framför allt i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Nyckeltal 2 - Närvarosnitt

Område	Närvarosnitt oktober 2024
Nordost	66,2%
Centrum	73,1%
Sydväst	72,1%
Hisingen	70,7%
Snitt Göteborg	70,7%

Måttet avser andelen närvaroregistrerade barn i förhållande till schemalagda barn per månad. I oktober 2024 låg närvarosnittet i staden som helhet på 70,7 procent.

I likhet med andel barn i förskoleverksamhet är även närvarosnittet lägre i de stadsområden som har ett högre index, det vill säga sämre socioekonomiska förutsättningar.

Målet är att närvarosnittet ska öka, framför allt i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Nyckeltal 3 - Antal barn per förskollärare utifrån faktisk tjänstgöringsgrad (förskollärartäthet)

Område	Antal barn per förskollärare utifrån faktisk tjänstgöringsgrad oktober 2024
Nordost	14,2
Centrum	13,9
Sydväst	13,5
Hisingen	14,6
Snitt Göteborg	14,1

Antal barn per förskollärare i snitt för staden som helhet är 14,1 barn per oktober 2024. I stadsområdena med högre index är det fler barn per förskollärare i snitt än vad det är i staden som helhet.

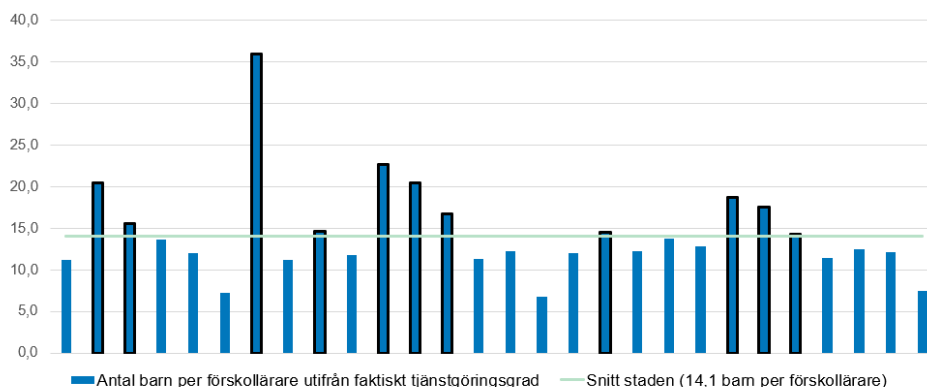

Diagram 2: Antal barn per förskollärare på förskolor med index över 175 i relation till snittet i staden per oktober 2024

Förskolor med högt index bör ha färre barn per förskollärare utifrån att verksamheten ska kompensera för barn olika förutsättningar. I oktober 2024 hade

60 procent av förskolorna med index över 175 färre barn per förskollärare än stadens genomsnitt.

Målet är att förskollärartätheten ska öka, det ska bli ett lägre antal barn per förskollärare. Utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag ska det vara färre barn per förskollärare på förskolor där barnen har sämre socioekonomiska förutsättningar.

Höja kompetensen

Nyckeltal 1 och 2 - Andel förskollärare och andel barnskötare utifrån faktisk tjänstgöringsgrad

	Andel utifrån faktisk tjänstgöringsgrad oktober 2024
Förskollärare med legitimation	37,7%
Barnskötare	52,1%

I oktober 2024 var 37,7 procent av personalen i förskoleverksamhet legitimerade förskollärare och andelen barnskötare var 52,1 procent. Andel utbildad personal i den pedagogiska verksamheten var därmed totalt 89,8 procent per oktober 2024.

Målet är att andelen utbildad personal ska öka under 2025. Målbilden i ett längre perspektiv är att det ska vara 50 procent förskollärare och 50 procent barnskötare i den pedagogiska verksamheten.

Arbetsmiljö

Nyckeltal 1 - Sjukfrånvaro totalt ackumulerat i procent

	Oktober 2024
Sjukfrånvaro totalt ackumulerat i procent	10,7%

Sjukfrånvaron totalt ackumulerat till oktober 2024 motsvarar 10,7 procent. I nyckeltalet ingår samtlig personal.

Målet är att sjukfrånvaron ska minska. Målvärde 2026 är enligt förvaltningens strategi att den totala sjukfrånvaron ska vara 9,5 procent ackumulerat per helår. I ett mer långsiktigt perspektiv är målet 8,0 procent.

Nyckeltal 2 - Antal barn per heltidstjänst (personaltäthet)

	Oktober 2024
Antal barn per heltidstjänst	5,3

I oktober 2024 var det 5,3 barn per heltidsanställd i den pedagogiska verksamheten.

Målsättningen är att personaltätheten ska öka, det vill säga att det antal barn per heltidstjänst ska minska.

Nyckeltal 3 - Andel arbetad tid utförd av timavlönade

	Oktober 2024
Andel arbetad tid utförd av timavlönande	2,1%

Andel arbetad tid utförd av timavlönade motsvarade i oktober 2024 2,1 procent.

Målsättningen från staden 2023 var att andelen tid utförd av timavlönade skulle motsvara som högst 5 procent. Målet för verksamheten är andelen tid utförd av timavlönade ska bibehållas på en låg nivå.

Förbättra chefernas förutsättningar

Nyckeltal 1 - Antal medarbetare per chef

	Oktober 2024
Antal medarbetare per chef	30,6

I oktober 2024 var genomsnittet för antal medarbetare per chef i verksamheten 30,6.

Kommunfullmäktige beslutade den 19 juni 2024 om en rekommendation om ett riktvärde på 25 medarbetare per chef i stadens verksamheter.

Målsättningen är att antalet medarbetare per chef i verksamheten ska minska.

Anpassning utifrån befolkningsförändring

Nyckeltal 1 - Befolkningsutveckling 1–5 år

	2024	2025	Befolkningsutveckling 1-5 år mellan 2024 och 2025
Antal barn i befolkningen 1-5 år i december enligt stadsledningskontorets prognos	32680	32210	-470

Budgeten utgår från att antalet barn kommer minska med 470 barn mellan 2024 och 2025.

Verksamheten har ingen möjlighet att påverka hur nyckeltalet utvecklas. Nyckeltalet bevakas utifrån att det påverkar verksamhetens förutsättningar.

Nyckeltal 2 - Lokalkostnadernas andel av budgetramen

	Budget 2025
Lokalkostnadernas andel av budgetramen	15,4%

De beräknade lokalkostnaderna för 2025 motsvarar 15,4 procent av den ram som kommunfullmäktige tilldelat nämnden.

Målsättningen är att lokalkostnadernas andel av den totala budgetramen ska minska. Det är svårt att påverka nyckeltalets riktning under innevarande år då insatserna kopplat till lokalförsörjningsprocessen i första hand ger effekt på sikt.

4 Mål

4.1 Inledning

Kommunfullmäktiges budgetmål är övergripande och gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Målen gäller för hela mandatperioden och måluppfyllelse ska eftersträvas snarast möjligt. Nämnder och bolagsstyrelser ska ange hur de avser att arbeta för att nå god måluppfyllelse i sina genomförandeplaner, budgetar och/eller affärsplaner.

I nedanstående avsnitt beskrivs vad förskolenämnden ska göra under 2025 för att bidra till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål.

4.2 Kommunfullmäktiges mål

4.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet* genom att:

- nämnden ska arbeta för att öka likvärdigheten inom Göteborgs förskolor genom att fortsätta prioritera hög kompetens bland barnskötare och förskollärare utifrån ett hela staden-perspektiv.
- nämnden ska verka för att leva upp till det kompensatoriska uppdraget och omsorgen, och utbildningen ska anpassas till barns olika förutsättningar och behov.
- arbetet mot rasism, för jämställdhet och HBTQI-frågor ska fortsätta, med inspiration från förskolans läroplan och de planer som finns för respektive område inom stadens styrande dokument.
- barnkonventionen ska genomsyra förvaltningens arbete.
- alla barn som bor eller vistas under längre tid i Göteborg har rätt till förskoleplats.

4.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Segregationen i Göteborg ska brytas* genom att:

- nämnden ska förbättra metoder och förutsättningar för att få fler barn i förskolan.
- nämnden ska prioritera arbetet med att bryta språkklyftan i det svenska språket bland barn, genom att se till att språk- och utbildningskompetensen hos förskolepersonal i förskolor med högt socioekonomiskt index höjs.
- språkliftet bland förskolepersonalen ska fortsätta.
- särskilda anställningsvillkor ska prioriteras med syfte att locka utbildad förskolepersonal till socioekonomiskt utsatta stadsdelar.
- personalutbyte mellan förskolor från olika socioekonomiska områden ska stimuleras i kompetensutvecklande syfte och för att bryta den pedagogiska segregationen.
- arbetet med tidiga och förebyggande insatser med andra förvaltningar och myndigheter ska förstärkas.
- insatser för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck ska stärkas.
- den uppsökande verksamheten ska förbättras.
- nämnden ska ha en tydlig inriktning över hur den socioekonomiska resursfördelningen ska fördelas för att kompensera för barns olika förutsättningar.

4.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborg ska klara kompetensförsörjningen* genom att:

- nämnden ska verka för att vara en attraktiv arbetsgivare genom att prioritera förbättringar av förskolepersonalens arbetsmiljö.
- på kort såväl som lång sikt ska rekrytering av utbildad personal prioriteras. Målbilden om 50 procent förskollärare och 50 procent utbildade barnskötare ska fortsatt genomsyra förvaltningens kompetensförsörjning.
- vikariebehovet ska i högre utsträckning täckas av tillsvidareanställd personal.

4.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist* genom att:

- nämnden ska verka för stärkt samverkan med andra berörda nämnder och bolag kopplat till stadsplaneringen i tidigt skede för en grönare miljö runt stadens förskolor.
- nämnden ska verka för mer grönska på stadens förskolegårdar.

4.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald* genom att:

- nämnden ska arbeta med att minska matsvinnet genom att kockar och annan servicepersonal ges bra förutsättningar för detta ändamål.
- andelen ekologiska livsmedelinköp ska på sikt öka.
- nämnden ska fortsätta förebygga och minska avfall och källsortera effektivt.
- hållbarhetsperspektivet ska genomsyra barnens pedagogiska verksamhet och utbildning genom att barnen ska stärkas i sin kunskap och nyfikenhet kring natur, miljö, biologisk mångfald och klimatpåverkan.
- arbetet med giftfri förskola ska fortsätta.

4.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Omhändertagande

I nämndens genomförandeplan anges att barnens rätt till omsorg, utbildning och förskolepersonalens arbetsmiljö ska vara det främsta fokuset för att leva upp till göteborgarnas och vårdnadshavares förväntningar på förskolan.

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar därmed nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov* genom att:

- nämnden ska prioritera förskolornas förutsättningar.
- nämnden ska kapa onödig byråkrati och administration.
- nämnden ska stärka det stöd som förskolor behöver för att leva upp till sitt kompensatoriska och grundläggande uppdrag.
- nämnden ska i ett tidigt skede av planeringen av ny bebyggelse inkomma med synpunkter kring behovet av förskola så att behovet av förskola täcks.

4.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Omhändertagande

Enligt förskolenämndens genomförandeplan bidrar nämnden till god måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges budgetmål *Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor* genom att:

- nämnden ska prioritera det systematiska arbetsmiljöarbetet och tydligare uppföljning i arbetet.
- nämnden ska utveckla konkreta metoder för att sänka de höga sjukskrivningstalen generellt och bland barnskötare och förskollärare i synnerhet, med personalens och barnens bästa i fokus. Nämnden ska fortsätta ha täta dialoger med de fackliga organisationerna i detta arbete.
- nämnden ska möjliggöra för förskollärare och arbetslag att avsätta mer

- planeringstid för förskolans pedagogiska verksamhet.
- nämnden ska fortsätta skapa bättre förutsättningar för rektorer att lättare axla chefsrollen och arbetsmiljöansvaret genom att säkerställa adekvat utbildning och kompetens i grundläggande arbetsmiljöarbete.

5 Uppdrag

5.1 Inledning

I kommunfullmäktiges budget 2025 har nämnden fått ansvar för sju nya uppdrag. Det finns också ett uppdrag som riktats till annan nämnd där samverkan ska ske med förskolenämnden.

Budgetuppdragen från kommunfullmäktige ska genomföras under ett år om inget annat anges, men fortsätter att gälla tills dess att de genomförts och avslutats. Kommunfullmäktiges budgetuppdrag är överordnade andra uppdrag som tillkommer genom initiativ i nämnder och bolagsstyrelser.

Utöver budgetuppdragen från kommunfullmäktige har nämnden i samband med fastställandet av genomförandeplan inför 2025 beslutat om ytterligare tre nya uppdrag som ska omhändertas under nästa år. Tidsfristen för omhändertagande av uppdragen från nämndens genomförandeplan är densamma som för budgetuppdragen från kommunfullmäktige.

5.2 Uppdrag från kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges budgetuppdrag till förskolenämnden
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att säkerställa en hållbar livscykelhantering av bärbar elektronik.
Förskolenämnden, grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att identifiera förskolor och skolor med effektivt arbete för jämställdhet, normmedvetenhet och våldsprevention och utarbeta en modell för att sprida kunskapen till övriga skolor.
Förskolenämnden får i uppdrag att utöka arbetet med sju timmars arbetsdag på ytterligare två förskolor. Återrapporteringen ska ske till förskolenämnden.
Socialnämnderna och Förskolenämnden får i uppdrag att starta en ny familjecentral per stadsområde eller utöka familjecentralsliknande verksamhet. Socialnämnderna och Förskolenämnden får i uppdrag att starta en ny familjecentral per stadsområde eller utöka familjecentralsliknande verksamhet.
Grundskolenämnden, förskolenämnden, utbildningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, Got Event AB och Liseberg AB får i uppdrag att öka andelen ekologisk mat för att nå målen i miljö- och klimatprogrammet. 2026 ska andelen ekologisk mat vara minst 60 procent.
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att analysera sina inköp utifrån Göteborgs stads spendrappport och ta fram förslag på hur inköpsarbetet kan förbättras avseende kostnadsmedvetenhet, långsiktighet och hållbarhet. Inköps- och upphandlingsnämnden ska stötta i detta arbete.

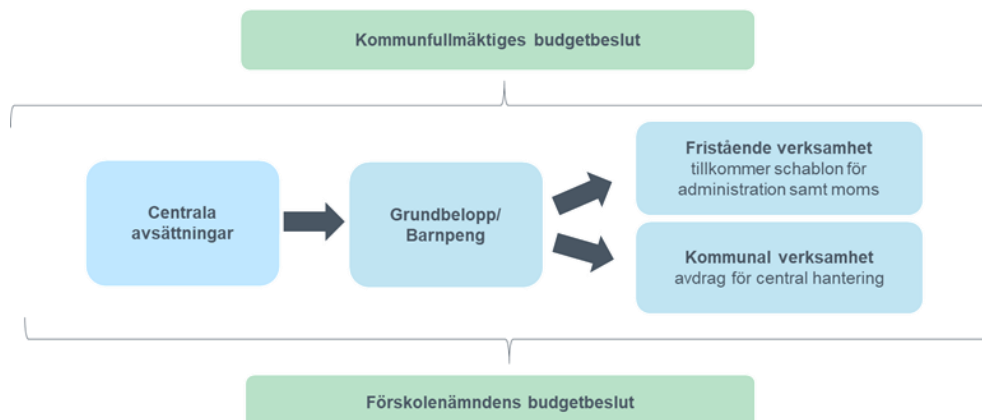
Kommunfullmäktiges budgetuppdrag till annan nämnd där samverkan ska ske med förskolenämnden
Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden genomföra en kartläggning och forskningsstudie tillsammans med akademien för att undersöka det genomsnittliga ordförrådet mellan barn i minst ett särskilt utsatt område, ett med lågt, och ett med högt socioekonomiskt index. Studien ska föreslå vilka insatser som kan vidtas för att förbättra barns språkutveckling. Återrapportering ska ske till kommunstyrelsen.

5.3 Uppdrag från nämnden

Uppdrag från förskolenämndens genomförandeplan
Förskoleförvaltningen får i uppdrag att säkerställa att det bedrivs ett aktivt jämställdhetsarbete på alla förskolor och att det följs upp i nämndens systematiska kvalitetsarbete genom kvalitetsdialoger.
Förskoleförvaltningen får i uppdrag att höja kulturutbudet för barn i förskolan via KuBo
Förskoleförvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan för sju timmars arbetsdag som norm inom förskolan i socioekonomiskt utsatta områden.

6 Resursfördelning

6.1 Steg för steg - fördelning av resurser

Steg 1 – Kommunfullmäktiges budgetbeslut

I budgeten beslutar kommunfullmäktige vilken budgetram som förskolenämnden får. Det blir utgångspunkten för resursfördelningen.

Steg 2 – Centrala avsättningar

I steg 2 dras nämndens kostnader för myndighetsutövning, administration samt reserv för befolkning- och efterfrågeförändring av från budgetramen. Även avsättning för förebyggande och ej lagstadgad verksamhet samt interkommunal ersättning och särskilt stöd (tilläggsbelopp) görs i detta steg.

Steg 3 – Barnpeng

Barnpengen beräknas utifrån den budget som återstår efter att centrala avsättningar gjorts. Barnpengen delas in i två delar, grundbelopp och strukturbelopp, via resursfördelningsmodellen. Grundbeloppet bestäms per barn i förskolan och är lika för både kommunal och fristående verksamhet.

Steg 4 – Avdrag för kommunal verksamhet

För de kommunala förskolorna återstår steget att göra avdrag för sådan central hantering som förvaltningen valt att organisera under stödavdelningarna, exempelvis lokaler och barnhälsa.

6.2 Tilldelad ekonomisk ram från kommunfullmäktige

Nämndens kommunbidrag för 2025 är 5 142 miljoner kronor. Jämfört med 2024 ökar nämndens kommunbidrag med 100 miljoner kronor, vilket motsvarar en ramhöjning med 2%. I ramen ingår även avdrag för minskad befolkning med motsvarande 61 miljoner kronor.

Kommunbidrag i tkr	2024	2025
Ram	4 941 650	5 141 520
Kompletteringsbudget	100 000	
Summa	5 041 650	5 141 520
% förändring ram		2,0%

I kommunbidraget ingår politiska justeringar och satsningar enligt nedan:

- 6 mnkr uppdaterade schablonmedel
- 6 mnkr riktade till sju timmars arbetsdag på ytterligare två förskolor
- 5 mnkr riktade till att vidareutbilda befintlig personal från förskoleassistenter till barnskötare
- 150 mnkr ramhöjning till nämnden
- 10 mnkr riktade besparingar ledning, administration, styrning och marknadsföring
- 17 mnkr ökade intäkter i och med höjd maxtaxa

6.3 Förutsättningar budget 2025

Budgetramen för 2025 ger goda förutsättningar. Nämnden har fått en ramhöjning som kompenserar för ökade kostnader utöver prisindex för kommunal verksamhet (pkv). Ramen ökar med 100 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning om 2 procent. Budgetförutsättningar innehåller samtidigt en minskning av ramen till följd av färre barn motsvarande 61 miljoner kronor.

I föreslagen budget ingår ökade kostnader som kommer från andra förvaltningar gällande:

- ökade lokalkostnader enligt underlag från Stadsfastighetsförvaltningen, 57 mnkr
- ökad egenfinansiering (från 15 procent till 30 procent) av investeringsrelaterade driftskostnader, 5,5 mnkr
- ökade kostnaden för kommungemensamma tjänster enligt preliminär prislista från Intraservice, 7,5 mnkr
- ökade kostnader för centralt fackliga för staden som fördelas via Stadsledningskontoret, 6 mnkr

Övriga förutsättningar i budgetförslaget:

- utökning med 6 rektorstjänster, 6 mnkr
- nya bemanningsenheter med tillsvidareanställda medarbetare, 10 mnkr
- särskilt stöd, 50 mnkr
- resultatreglering 2024, 15,6 mnkr
- 3 procent effektivisering på stöдавdelningarna, 10 mnkr
- effektivisering intern service till följd av färre barn, 5 mnkr

- effektivisering av pedagogisk omsorg till följd av färre barn, 4 mnkr

6.3.1 Fördelning statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan

För att förbättra förskolornas planeringsförutsättningar föreslås nämnden besluta att statsbidragen för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan ska fördelas i samband med budget, enligt samma principer som barnpengen fördelas till samtliga förskolor.

Fördelning av 2025 års statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan till fristående förskolor beslutas i eget ärende (N608-3292/24).

6.3.2 Indexuppräkningsavgifter

Enligt den taxekonstruktion som kommunfullmäktige har beslutat om beräknas avgiften för förskola och pedagogisk omsorg som en procentandel av hushållets totala bruttoinkomst. Den högsta månadsavgiften baseras på den högsta avgiftsgrundande bruttoinkomsten som revideras av Skolverket senast den 1 december inför det kommande året. Avgifterna har inför 2025 räknats upp enligt beslutad taxekonstruktion från kommunfullmäktige, se bilaga 3.

Kommunen erhåller statsbidrag som kompensation för att maxtaxa tillämpas för avgifter för förskola och pedagogisk omsorg. Inför 2025 minskas statsbidraget då inkomsttakten för maxtaxan höjs. Nämndens ram har justerats motsvarande minskningen i statsbidraget för att det inte ska uppstå ett underskott på kommuncentral nivå. Det påverkar inte nämndens ekonomiska förutsättningar eftersom uppräkningsavgiften innebär att nämnden kommer få in motsvarande ökning i intäkter.

6.4 Fördelning av resurser 2025

Nedan visas budget fördelat på kategorierna intäkter, kostnader och kommunbidrag. Uppgifterna gällande fördelningen mellan intäkter och kostnaderna är än så länge preliminära. Siffrorna kan säkerställas först då detaljbudgeten är upprättad.

Tkr	2024	2025
Intäkter	561 261	572 379
Kostnader	-5 602 911	-5 713 889
Kommunbidrag	5 041 650	5 141 520
Resultat	0	0

Nedan tabell visar kostnader som inte ingår i barnpengen eller som fördelas i särskild ordning.

	2024	2025
Förskolenämnden total ram	5 041 650	5 141 520
Centrala avsättningar		
Administration mm ink löneavtal, löneskuld, lokala mötescentrum	-312 708	-339 365
Risk, befolknings- och efterfrågeförändringar samt resultatreglering	-10 000	-25 600
Kommungemensamma tjänster	-128 461	-135 912
Överkapacitet lokaler	-23 604	-25 429
Vidareutbildning befintlig personal på betald arbetstid	-6 000	-5 000
7 timmars-arbetsdag	-4 000	-6 000
Förebyggande och ej lagstadgad verksamhet		
Pedagogisk omsorg (egen verks)	-24 161	-20 076
Pedagogisk omsorg samt omsorg på obekväm arbetstid (frist. verks)	-23 770	-21 152
Omsorg på obekväm arbetstid	-19 160	-19 160
Öppen förskola (inkl utökade öppettider)	-31 840	-29 616
Rektorer öppna förskolan och pedagogisk omsorg	-4 906	-6 221
Lokalhyror öppen förskola, familjecentraler och dagbarnvårdarlokal	-12 221	-15 340
FCA (jämlig stad)	-4 000	-2 295
Försäkring alla stadens barn	-4 309	-4 412
Ersättning för interkommunal placering, fristående verksamhet och särskilt stöd		
Tillkommer ersättning från andra kommuner	11 088	11 714
Särskilt stöd och tilläggsbelopp	-108 713	-110 336
Specialförskolor	-26 235	-22 860
Ersättning barn i andra kommuner	-17 421	-15 426
Ersättning barn i fristående i andra kommuner	-27 151	-11 116

	2024	2025
Förskolenämnden total ram	5 041 650	5 141 520
Ram att fördela i barnpeng	4 264 078	4 337 918
Avgår barnpeng totalt	777 572	803 602

6.4.1 Centrala avsättningar

Kommuner har kostnader kopplade till sitt generella myndighetsansvar eller till sitt huvudmannaansvar enligt skollagen, vilket enskilda huvudmän inte har. Dessa kostnader finns synliggjorda under centrala avsättningar.

Kostnadsökningar som skett under centrala avsättningar avser kommungemensamma tjänster, investeringsrelaterade driftskostnader samt överkapacitet lokaler (lokaler som inte används av verksamheten).

Om faktorer i omvärlden som till exempel efterfrågeökning avviker från planerna bör nämnden ha en ekonomisk buffert för den typen av riskhantering. Nämnden tar årligen ställning till buffertens storlek utifrån riskvärdering i sitt budgetbeslut. I budget har 10 miljoner kronor (0,2 procent) avsatts för riskhantering.

6.4.2 Förebyggande och ej lagstadgad verksamhet

Resurser till pedagogisk omsorg fördelas med en prestationsbaserad modell. Modellen bygger på samma principer som används vid fördelning till de fristående enheterna som har pedagogisk omsorg. Fördelningsmodellen har sin utgångspunkt i beslutad resursfördelningsmodell för förskolan.

Den modell som används vid fördelning av resurser till omsorg på obekväm arbetstid består av två delar; dels en ersättning för de barn som är inskrivna i den ordinarie dagtidsverksamheten, dels ett anslag för den tid som utgör omsorg på obekväm arbetstid. Detta innebär att det för inskrivna barn i dagverksamheten utgår barnpeng och att verksamheten som bedriver omsorg på obekväm arbetstid får ett fast anslag.

Det finns idag 19 öppna förskolor i staden som är helt anslagsfinansierade. Av dessa är det 10 öppna förskolor som är samlokaliserade med annan verksamhet. Då två öppna förskolor har stängt under 2024 har budget minskat.

6.4.3 Ersättning för interkommunal placering, fristående verksamhet och särskilt stöd

När ett barn i fristående verksamhet är i behov av omfattande särskilt stöd ska hemkommunen betala ett tilläggsbelopp. Beloppet för barn i behov av särskilt stöd ska bestämmas individuellt utifrån barnens behov.

För att ge barn som är i behov av omfattande särskilt stöd finns motsvarande hantering som ovan för den kommunala verksamheten. Verksamheten har kartlagt behovet och utvecklat en modell för hantering av ansökningar och fördelning av medel. Budget för barn i behov av särskilt stöd har 2025 räknats upp med index.

Idag har förvaltningen fem centralt anslagsfinansierade specialförskolor.

- Bronsåldersgatan tal och språk

- Bronsåldersgatan döv och hörsel
- Kålhagen 2 (Specialförskola Nallen)
- Welandersgatan 37 (Broströmsgården)
- Arve Marias Väg 21

6.4.4 Ram att fördela i barnpeng

Ram att fördela till fristående och kommunala förskolor i grundbelopp och strukturbelopp, har ökat med 2,5 procent jämfört med 2024.

6.4.5 Barnpeng

Grundbelopp			
Ålder/serviceform	15 tim	25 tim	heltid
0-2 år	91 123	136 685	182 246
3-5 år	68 342	102 514	136 685

Grundbelopp småskalighet	
Ålder/serviceform	15, 25 och heltid
0-2 år	172 765
3-5 år	128 905

6.4.6 Fristående verksamhet

Ersättningsbelopp till fristående verksamhet beslutas i eget ärende (N608-0048/24).

6.4.7 Kommunal verksamhet

Nedan tabell visar de avdrag som görs för kommunala förskolorna innan barnpengen fördelas.

Avgår kommunala enheter	Kommunala enheter 2024	Kommunala enheter 2025
Lokaler	-704 347	-756 476
Rektorer	-181 431	-174 250
Löneavtal	-96 857	-94 150
Barnhälsa	-60 898	-62 671
Digitalisering	-3 529	-3 936
Intern service	-510 256	-507 321
Fastighetsservice	-32 034	-32 759
Personalförstärkning nyetablering	-4 500	-4 500
Strategisk personalplanering	-1 500	-3 742
Centrala utbildningssatsningar för personal	-3 753	-4 328
Anslagsfinansierad verksamhet skärgården	-966	-966
Intraprenad Kössö förskola	-2 024	-2 024
Anslag en-avdelningsförskolor	-2 400	-1 800
Kultur i förskolan	-1 000	-3 000
Bemanningsenhet förskola	0	-10 000
Pott till verksamhetschef att fördela		-41 500
Tillkommer avgifter förskola, bidrag nattverksamhet och försäljning av verksamhet grundskolan	278 268	289 789
Avgår kommunal enheter	-1 327 227	-1 413 635
Förändring		-86 409

När ramen för barnpengen är fastställd och beloppen per barn är beräknade görs avdrag för de kommunala förskolorna. Förvaltningen har valt att lägga verksamhet som inte är pedagogisk utanför rektorernas ansvar. Avdragen gäller budget för exempelvis hyror, intern service, barnhälsa, lönerevision och digitalisering.

Avdrag görs även för budgetmedel som ska omfördelas internt mellan förskolor,

som med förskolorna på öarna i södra skärgården och en-avdelningsförskolor. De centrala avdrag som görs för de kommunala förskolorna ökar med 6,5 procent vilket motsvarar 86 miljoner kronor.

För att få en samlad bild över effekten för de kommunala förskolorna behöver hänsyn även tas till statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder. I budgetförslaget för 2025 ingår hela bidragsramen om 173 miljoner kronor.

6.5 Ekonomisk och organisatorisk påverkan

Enligt senaste prognosen från SKR beräknas prisindex för kommunal verksamhet till 0 procent under 2025. Uppräkningen av barnpengen motsvarar därmed en real ökning om 2,5 procent. Det innebär att verksamheten under 2025 kommer kunna genomföra kvalitetshöjande insatser. Insatserna kommer i första hand utgå ifrån de centrala utvecklingsområden som verksamheten identifierat inför 2025, se beskrivning i avsnitt 3.2.

Föreslagen budget förutsätter att verksamheten anpassar organisationen utifrån förväntad befolkningsminskning.